LIFE Lynx

Reševanje risa v Dinaridih in jugovzhodnih Alpah pred izumrtjem

LIFE16 NAT/SI/000634

Ris - priložnost za lokalno skupnost

Irena Kavčič
Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani

Spletni izobraževalni seminar, LIFE Lynx
20.4.2021

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

- Slovenija, tri vrste velikih zveri: evrazijski ris, rjavi medved in volk
- Krovne vrste: z ohranjanjem ugodnih razmer za njih, zagotovimo ugodne preživetvene razmere za druge vrste
- Karizmatične vrste, ki lahko polarizirajo javnost
- Dolgoročna ohranitev odvisna od sprejemanja v lokalnem okolju

- Negativne posledice sobivanja (stroški) npr. ekonomska in čustvena škoda zaradi plenjenja domačih živali
- **Pozitivne posledice sobivanja (koristi)** npr. turizem in turistični produkti povezani z živalmi

Smernice:
- Osredotočenost na doživetje življenjskega prostora
- Pod vodstvom in nadzorom usposobljenega vodnika
- Informacije o ekologiji in biologiji vrste
- Ozveščanje o pravilnem načinu vedenja na območju prisotnosti velikih zveri

Prednosti:
- Povečanje ozaveščenosti lokalne in mednarodne javnosti
- Spodbujanje političnega delovanja v podporo varovanja vrst
- Financiranje prizadevanj za varstvo in ohranitev vrst

V bližini naselij, cest in izletniških točk ne puščajmo organskih odpadkov
(ostanki hrane in klavniški odpadki), ker s tem privabljamo medveda. Odpadke pospravimo na za to predvidena mesta, še najbolje v »medovarne« smetnjake, če so na voljo.

Risba: Marjan Vaupotič, vir: LIFE DINALP BEAR

- **Turistični programi**

- Naravoslovni turizem: Doživetje življenjskega prostora, iskanje znakov prisotnosti ali mest v naravi, ki bi jih risi uporabljali (npr. počivališča, skrivališča)
- Ciljna skupina: ljubitelji narave

Vir: Vodnik po risovi pešpoti, LIFE Lynx

- **Turistični programi**

- Slikarski program: povezava kulture in naravovarstva
- Ciljna skupina: umetniki, ljubitelji kulture

Foto: Brut Carniollus

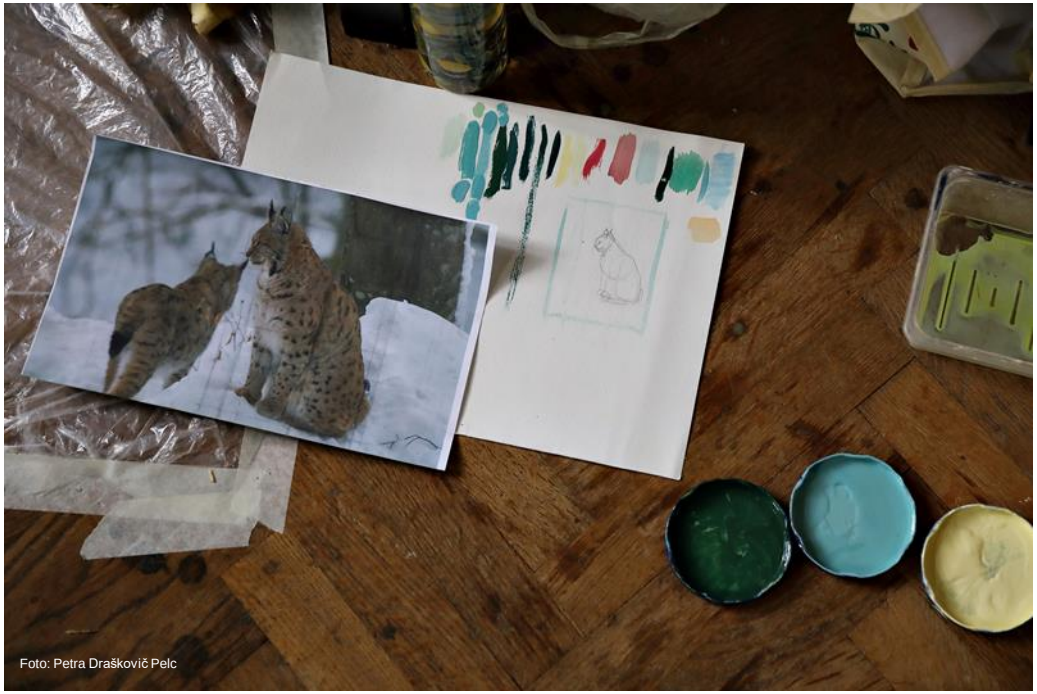
Foto: Petra Draškovič Pelc

Foto: Vasja Marinč

- **Tematske učne poti**

- Risova pot, Koča pri Jelenovem studencu, Kočevje
- Ciljna skupina: družine, šole

krajša pot	daljša pot
Koča pri Jelenovem studencu	premarkiranje celotne jelenove poti
cca 1 km	daljša pot
primerna za družine z otroki	primerna za družine z večjimi otroki, pohodnike

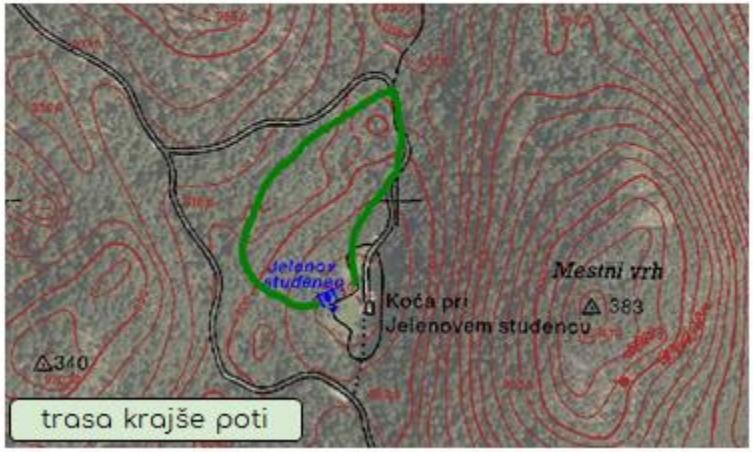

- **Tematski vodniki**

- Elektronski vodnik po risovi pešpoti: [Lynx walk outdoor active]
- Digitalni vodnik, ki bo uporabnikom pomagal prepoznati mesta zanimiva z vidika risa, kjerkoli na območju njegove razširjenosti in vsebuje tudi priporočeno, čezmejno pot

- Ciljna skupina: avanturisti, pohodniki

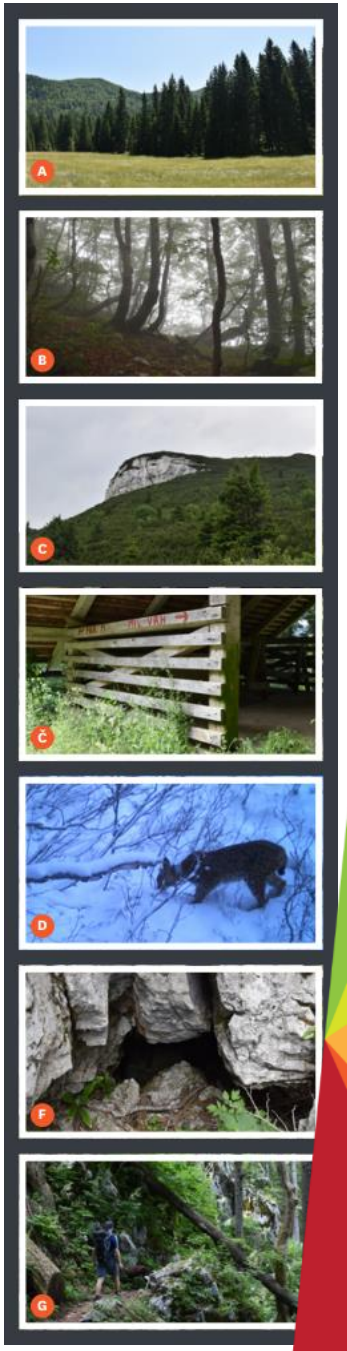

- **Označevanje izdelkov:**
- Medvedu prijazna oznaka: izdelki za promocijo sobivanja človeka in velikih zveri (LIFE DINALP BEAR)
- Več na: https://dinalpbear.eu/registracija-izdelka/

Prednosti:

- spodbujanje radovednosti pri kupcih
- iztočnica za komunikacijo s kupci
- dodana vrednost za goste
- izdelki dobijo pozitivno konotacijo

- **Infotočke za obiskovalce**

- Center za velike zveri DINA v Pivki (Interreg Carnivora Dinarica)

DINA Pivka
CENTER VELIKIH ZVERI

CARNIVORA DINARICA